

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiuu abonamentului:	Pretiuu insertiuniloru:	Corespondintiele sè se adreseze Redactiune dela „BISERIC'A si SCOL'A“ in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ 1/2 anu . . . 2 „ 50 „		
Pentru Romani'a si strainetate pe anu . 7 „ — „		
„ „ „ „ 1/2 „ . 3 „ 50 „		

Biseric'a in timpul de resbelu.

O barbaria, pe care nici crestianismulu nici civilizatiunea omenésca nu-o au potutu sterge inca, este resbelulu dintre popóre, versarile de sange intre frati. Acestu sistemu de barbaria, se vede, e scrisu in cartea destinului, in planurile prevedintiei, ca elu se se perpetue in omenime, in scopulu de-a impedeá progresulu coruptiunei. Lumea morala, precum si lumea fisica se insanatosiéza prin miscare; revolutiunile, prin care se manifesta acésta miscare se nascu din nemesurarea coruptiunei, precum vijaliele se nascu din nemesurarea caldurei. Astfelu ecuilibrulu se restabileste in societate prin aceleasi midilóce ca si in aerulu atmosfericu.

Cuceritorii armati mergu pe o cale contrarie celei a cuceritorilor intelectuali, pentruca crud'a agerime barbara se mai otielésca si se destepete caracterulu molesitu alu popóreloru! Acést'a este mesur'a cea mai estrema, inse numai prin potopulu universalu se pote curmá progréssele coruptiunei si reinoá fati'a pamentului!

—Biseric'a, mam'a nóstra doiósa, seiindu câte desastre aducu resbelele asupra omenimei, câte fintie nevinovate cadu victim'a furiei barbare, la servitiulu seu divinu, ea se roga pururia pentru „pacea a tóta lumea.“ Dar candu pacea nu se mai póte sustiené intre omeni, si resboiulu trece de-o necesitate, atunci si ea concurge in ajutoriulu celor ce se lupta, cu rugatiunile sale. Ea atunci se róga pentru imperatu, pentru tóta curtea si ostasii lui; se róga pentruca Ddiu se-i „ajute si se-i supuie sub piciórele lui pre totu vrajmasiulu si improtivniculu.“ Se nu cugetamu insa cà biseric'a dispune se ne rugamu lui Ddiu, pentruca domnitorii se sugrume revoltele cele juste, pe care le-au provocatu, póte tirani'a si despotismulu loru. O nu, biseric'a nu póte se aduca lui Ddiu rugatiuni in favórea tiraniei si a despotismului, si, de-candu biseric'a orientala a caditu sub jugulu mahomedanismului, ecteniile referitorie la persón'a domnitoriului s'au scosu cu deseversire din liturgierele grecesci, biseric'a nu póte, nu-i este permisu se face

rugatiuni pentru Sultanulu, care tinde la apesarea ei!

Ca probe despre rolulu si ingrigirea cea mare a bisericei de fiii sei, in timpul de resbelu, ni servescu faptele, ce se seversiescu de presinte in biseric'a ortodoxa a Romaniei. In adeveru candu fiii patriei se lupta pentru libertatea crestina cu asupritorii crestianismului, cu paganii, biseric'a este cea antaiu chiamata a dá luptaciloru sei elementulu nutritoriu, curagiulu si credinti'a pentru victoria! Archipastorii bisericei autocefale romane, lauda zelului loru pastoralu, au si grabitu fiacarele a-si face detoriele impuse de biseric'a in timpuri grele, ca ceste ce apasa patri'a loru, scump'a Romania. Éta literele pastorale ale Inaltu Preasantitulu Calinicu, metropolitu primáte, adresate filoru sei spirituali in aceste dile grele:

Prea iubitiloru nostri fii in Domnulu!

„Mercuri, 31 a le luni curente, la órele 10 a. m. regulandu-se transportarea santeloru móste a le S. Prea cuviosulu Dimitrie, de la biseric'a sanței metropolii, la biseric'a adormirei maicei Domnului, pronumita Sarindarii, unde sér'a este a se face si priveghiare la órele 8, pentru ca induratulu Ddiu se ajute prea iubitulu nostru Domnitoriu Carolu I. si armatelor crestine, care peste hotare lupta pentru tíera si biseric'a, indreptamu vocea nóstra archipastoralu catra voi, iubitiloru nostri fii, si ve indemnamu ca pe unii ce a-ti mostenitu simtiemintele religióse ale strabuniloru, cari in impregiurari grele pentru tíera cereau mil'a si ajutoriulu lui Ddiu, ca diu'a de Mercuri se-o serbati cu strictetia duminecala si se o petreceti in postire, éra sér'a se asistati la rug'a, ce are a se seversí in biseric'a mai susu mentionata.“

Ca espresiune de inalte cugetari si simtieminte crestinesci, lasamu se urmedie mai la vale si pastoral'a Inaltu Preasantitulu Iosifu, metropolitu Moldovei si Sucevei.

In acésta pastorala, Inaltu Preasantitulu archipastoriu dispune ca in 8 sept. se se tíena rugatiuni in tóte bisericile pentru cei ce se lupta pentru tíera si credintia, si pentru cei caditi pe campulu de resboiu

IOSIFU

cu mil'a lui Dumnedieu Archiepiscopu si Metropolitu Moldovei si Sucevei si Ecsarch Plauriloru.

Tuturoru bine credintiosiloru crestini iubiti Nostrii in Christosu fi sufletesci daru, mila si pace de la Dumnedieu si Tatalu Domnului nostru Iisusu Christosu si dragostea cea intru Duhulu santu se insufletiesca si se povatiuesca pre toti spre totu lucrulu bunu.

Iubitiloru!

Biseric'a, mum'a nóstra comuna, se róga ne'ncetatu lui Dumnedieu pentru pacea a tóta lumea, pentru buna starea a sfinteloru lui Dumnedieu biserici si pentru unirea tutuloru, pentru binele si prosperitatea Tierii in care traimu in genere si a fieste caruia cetatianu in parte. Se róga dicu, diu'a si nóptea, sér'a si diminéti'a, ca se padiésca bunulu Dumnedieu tóte tierile, cetatile si satele, de ciuma de fómete, de cutremuru, de potopu, de focu, de sabie, de venirea asupra a altoru némuri si de resboiulu celu dintre noi, care si acest'a este una din calamitatile ce bantue societatile omenesci; dar mai alesu acum cand fiii Romaniei, fratii si copii nostri, lupta cu armele pe campulu de resboiu, impreuna cu ostiirile crestinesci a le puterniculu Imperatu alu Rusiei Ortodoxe, Biseric'a cu deosebire face ne'ncetatu rugaciuni catra Dumnedieu pentru ajutorulu armatei nóstre Romane si a tóta armat'a crestina in contra inamiculu comunu si alu patriei nóstre. Aceste rugaciuni s'au ordinaru de catra Noi la totu clerulu Eparchiei Nóstre a se face in tóte bisericile si se urmédia la tóte serviciile bisericesci in tóte dile inca din lun'a Maiu trecut de candu cu inceperea resbelului: Toti bine credintiosii crestini pe langa rugaciunile ce fiecare in parte inaltia cu sufletulu seu catra Dumnedieu pentru intarirea si biruinti'a armatelor crestine nu au de câtu se vie la biserica ca se-si unésca rugaciunile loru cu ale bisericiei.

Iubitiloru!

Biseric'a la tóte serviciile divine striga filoru sei bine credinciosi: „Se iubimu unii pre altii, ca intr'unu gandu se marturisimu“, dupa invetiatur'a Mantuitorulu pentru spiritulu cu care suntem datori se ne rugâmu care dice: „cand stati de ve rugati iertati ori-ce aveti asupra cuiva, ca si Tatalu vostru celu din ceriuri se ierte voue gresialile vóstre“, pe care cuvinte le a pusu chiar in rugaciunea ce ne a invetiatu cum se cuvine se ne rugâm: „Si ne iérta noua gresialele nóstre precum si noi iertam gresitiloru nostri“ si cele lalte. Ér marele apostolu Pavelu invetiatorulu neamuriloru in Epistol'a catra Corinteni resumandu cualitatile virtutiloru morale care trebuie se caracteriza pe adeveratulu crestinu si se-lu inspire in tóte faptele vietiei, dupa ce enumera multe, dice: „ér acum ne remane, credinti'a, nadejdea si dragostea, aceste trei, ér mai mare de câtu acestea este dragostea.

Iubitiloru! Totdeuna, dar mai ales acum in imprejurarile de fatia, avemu trebuinta si suntemu datori, ca lapedandu discordiile dintre noi, care sunt fórte vatamatóre tutuloru intereselor mari si mici, materiale si morale, generale si particulare, se unimu sufletele si cugetele nóstre, ca unu singuru omu, prin iubire unulu catra altulu si credintia catra Dumnedieu, a totu Putintele rugandulu ca se proteja Romania si armatele crestine cu scutulu Seu celu nebiruitu; cáci se nu uitâmu cá Iubirea, Credinti'a si Speranti'a in Dumnedieu, sunt cele trei mari principii care sunt bas'a santei nóstre religiuni crestine si isvorulu tutuloru virtutiloru prin care se seversiescu minuni. In numele dar, a acestoru sfinte si inalte principii, se inaltiamu rugaciuni lui Dumnedieu atátu pentru cei vii carii lupta cu barbatie pentru onórea si drepturele Patriei, câtu si pentru cei ce vitejaste au caditu pe campulu de resboiu facendu-si datori'a. O solemná rugaciune, cu serviciulu divin pentru

ostonii ambelor armate Rusiene si Romane cadiuti pe campulu de onóre in luptele de pana acum, se va face in tóte bisericile in optu Septembre curentu. Indemnâmu si Archipasteresce povatiuimu pe toti bine credintiosii Romani fiii ai Nostri sufletesci, ca acea di, pe langa serbatórea bisericésca, care este Nascerea Maicei Domnului, se fie de toti sarbata cu celu mai profundu simtiementu de religiositate, mergandu la biserica spre a ascultá serviciulu divin si a inaltia cu totii impreuna rugaciunile catra Dumnedieu, pentru odihn'a sufleteloru si etern'a pomenire a aceloru bravi ce-si au sacrificatu viéti'a loru, pentru viéti'a, onórea si prosperitatea Patriei si a urmasiloru loru, si pentru apararea sfintei nóstre religiuni crestine, si astfeliu uniti in acelasi spiritu santu alu credintiei, alu sperantei si alu charitatii, bine cuventarea Domnului va fi totdeuna cu noi cu toti. Amin.

Data in resiedinti'a nóstra Mitropolitana Iasi, la anulu mantuirei una mie optu sute sепte dieci si sепte, lun'a Septembre in siese dile.

Iosifu, Metropolitulu Moldovei.

Creatiunea si desvoltarea spirituala primitiva a omenimei.

IV.

Corpurile pre la inceputu fusera de totu simple; in decursulu timpului se desvoltara din ce in ce si ajunsera pre trépt'a cea mai inalta, creandu-se omulu. In sirulu celu mare alu desvoltarei, fia care membru a formatu bas'a succesoralu seu si representá poterea primitiva intr'unu gradu mai inaltu alu descatenarei sale. Mai inainte de ce creatiunea si-a ajunsu scopulu, adeca se produca fientie cu activitate spirituala libera, a fostu de lipsa se se ivésca totu siruri noue, de ora-ce nici unulu nu fu capace se tréca de sine si prin sine intr'o trépta mai inalta. Chiaru aici jace deosebirea intre ómeni si animale, cá aceste remanu poruria aceea ce au fostu la inceputu si nu se potu aventá preste soiulu loru de sine, de ora-ce acést'a se póte numai prin activitate libera spirituala; omulu inse a capetatu prin corpulu seu capacitatea se descatenaze spiritulu; activitatea acést'a a avutu atâte directiuni in deosebitele rasse, de câte au avutu aceste lipsa ca se lucreze cu succesu spre olalta si se se póta aventá. Lumea spiritului nu cunósce alte legi, de câtu cele de pana aici si numai din lucrarea antiteselor póte resari cev'a nou si mai inaltu. Precum omulu este omu numai prin organismulu seu, care lu-deosebesce de animale, astu-feliu in deosebite rasse esista imprimata deosebite directiuni spirituali; aceste sunt elementele si combinatiunile loru au produsu fenomenele spirituali. Potemu dice cá omulu a inchiatiu sirurile de pana acumu ale creatiunei si cá nu e necesitate se se creeze fientie mai inalte, de óra-ce natur'a a seditu intrensulu sumburele unei desvoltári, pentru care nu cunóschemu margini. Daca, de o parte organismulu omenescu forméza bas'a liberei sale activitati spirituali, pre de alta parte urméza de aici necesitatea, cá desvoltarea spiritului póte streformá si corpulu. Perfectiunandu-se si nobilisanu-se spiritulu, corpulu trebuie se progreseze proportiunalu; astu-feliu omulu progreséza in ambele directiuni, de si abiá se póte observá acést'a in timpu de milenie, de óra-ce perioadele creatiunei suntu fórte mari in comparatiune cu durat'a mai multoru vietii de omu. Voindu asiá dara se urmarimu desvoltarea culturala a genulu umanu, trebuie se ne întórcemu la elementele, care cadu in sirulu combinatiuniloru spirituali.

Omulu, pana candu erá amenintiatu in esistenti'a sa, deci trebuia se se lupte pentru sustinerea propria, nu-si potú nobilisé spiritulu si se si-lu întórne spre lucruri mai inalte; numai dupa ce se vediu asecuratu contra pericleloru esterne si se impreună cu semenii sei abdicandú de o

parte a libertății sale spre binele comunu, dar și propriu; numai atunci și pot să întorcesc privirea nepreocupată asupra spicuirilor mai înalte ale naturii, de ora-ce întrens'a eră unicu isvoru alu cunoscintelor omenesci. Îndată recunoscă cu totii beneficiile, ce le spendeaza natur'a, de ora-ce întrens'a aflara totulu de ce avura lipsa; observara fenomenele și urmara cursulu dezvoltării loru naturale, dar pe atunci inca nepreocupati; din aceste prin inducțiune ajunsera adeseori la caus'a cea adeverata. Astu-feliu observara, că lumin'a și caldur'a suntu bas'a ori carei dezvoltări și că sôrele le posedă pe amendou. Asemenea recunoscă umediul'a de a dou'a condițiune pentru dezvoltarea ori carei vietie terestre. Pretotindenea vediu activitate, manifestări vitale ale naturii, care pentru apropiarea loru le și comparara cu activitățile și cu vietii'a loru propria; prin urmare și forte naturalu, dacă densii privira întreaga natur'a, precum și partile sale, pline de vietă; acést'a a fostu una poezia necesaria și intru tôte corespundietoria cu spiritulu celu june alu omului. Fantasi'a a aflatu destui materialu în multimea fenomenelor naturii, prin urmare a potutu poetisă de ajunsu și se nu ne mirămu dacă unele poezii au ajunsu pana la noi. Repetiendu-se cutare impresiune, pe încetulu și-a ocupatu locu totu mai stabilu și apoi cu timpulu caracteru generalu. Cugetandu părțile universulu ca autonome și pline de vietă, aceste au fostu ființele supreme, care le recunoscă omulu preste sine; aceste au fostu dieii și spiritele, dela cari asceptă gratia sêu disgratia, bine sêu reu, de ora-ce deosebirea acést'a se manifestă de temporiu în însesii poterile naturii pôte că a contribuitu multu, că se le recunoscă omulu de ființe autonome, de ora-ce elu le judecă dupa sine însusi. Intru acést'a inse nu avemu se întielegemu nice de câtu personificarea poteriloru naturii, de ora-ce aceste remasera timpu îndelungatu ființe nemarginite și nedeterminate, dupa cumu nice că se potu caracterisă altmentrea. Dar cu tôte-că activitatea spirituala luase directiune mai înalta, potera și materia, spiritulu și substanti'a remasera totusi nedespartite. Părțile lumii, care le observase omulu cu simțurile sale, și pe încetulu se vivificara în reprezentatiunile sale trecăra apoi în ființe mai înalte. Culfulu celu de antăiu a constatu deci intru adorarea acestoru diei cosmici și afora de credinți'a simpla întregu moralulu a constatu intru observarea onoru datorintie reciproce pentru sustinerea ordinii sociale și pentru interesulu propriu. De aici se dezvoltă apoi unu feliu de dreptu; dacă cineva nu-lu respectă facia de semenii sei, atunci fapt'a sa eră considerata de fapta rea; ma! potemu presupune, că de pre atunci, datéza și credinți'a, că pedeps'a lumésca trage dupa sine și pedépsa divina, care constă intru subtragera favorulu divin, ceea ce altcumu nu are nici o basa religioasă.

Nu toti Dieii cosmici aveau însemnătate egala pentru ômeni, de aceea e forte naturalu dacă pe unii i-adorau mai multu de câtu pe alții. Dintre dieii cosmici se distinsu mai cu sêma sôrele prin actiunea sa poterica asupra pamentulu; de aceea lu-si aflămu adorați mai înainte și la tôte rasele ca supremulu ddieu. Ființele cosmice, pre care nu le poteau observă nemidilocitu, remasera nedeterminate în reprezentatiunile ômenilor; dar dezvoltandu-se cultur'a, și acele devenira limitate. De aici se nascu în fine caracterisarea dieiloru prin icone și apoi servitiulu prin temple și idolatri'a. Cursulu naturalu alu dezvoltării spirituale a adusu cu sine se adozere ômenii părțile lumii și în fine se determine dieitătiele. Simbolulu dieității nu potă avé form'a veri uniu lucru din natura, ci trebui se fia una compositia din părți de acele, care i-poteau reprezentă celu pincinu ver o însusire principala. De aici se esplica figurele cele de totu aventuröse ale icônoloru celoru vechi de diei, unde frumosulu nu s'a lnatu de locu în consideratiune. Directiunea acést'a nascu reprezentatiunea de diei personificati; simbolulu capetă pre încetulu totu ce-i compete lui ddieu; ômenii se dedara la concentrarea acést'a și tipulu sêu icôn'a repre-

sentă și dieitatea incorporata. Ômenii traseră catra sine pre adeveratulu domnedieu, a cărui'a marime și nemarginire inca nu o potura cuprinde, i-dedera deosebite forme și însusiri dupa cumu recereau trebuințele loru spirituale. Prin acést'a s'a implutu prepasthi'a între dieii primitivi și între ômeni. De dieii cosmici s'au desfacutu apoi nisce ființe, nisce dieități terestre, care nu aveau forma terestra, dar stau mai aproape de ômeni și aveau însusiri omenesci. Ființele aceste și-le cugetau ômenii că locuiescu pre pamentu, se înmulțiescu asemenea ômeniloru și stau în legatura cu ômenii prin contactu sexualu. De aici se nascu semidieii și de aici se începe istori'a primitiva a popóraloru. Semidieii erau invetatorii și conducatorii ômeniloru și invetatorii scientieloru și artelor. În fine trept'a ultima se nascu prin divinizarea ômeniloru distinsi, care dupa morte pentru meritele loru intrau în class'a dieiloru. Atribuirea însusiriloru omenesci la ființele divine esplica și întrebuintiarea sacrificieloru (jertfeloru), a le căroru scopu e se împace dieitatea sêu se-i castige grati'a. Istori'a ni-areta forte bine pre ce căi retacite amblara ômenii ascultandu de ast-feliu de pareri, și în urma se instrainara de totu ce e uman. Dar nisuinti'a acést'a dupa determinarea a totu ce e nedeterminatu, dupa marginirea nemarginitulu și dupa caracterisarea celui necaracterisaveru jace atātu de adencu în natur'a omenésca, în câtu chiaru și religiuni mai înalte de mai în coce și-aflara întrens'a mormentulu.

Sementiele deosobiteloru rase au percursu multu pincinu acestu cursu generalu de cultura, ce directiuni va fi lnatu dezvoltarea mai departe, aceea se pôte aretă numai la unele popora culturali. Speculatiunea prossima se începe deodata cu nisuinti'a de a împreună singuratecele fortie a naturii și a le reduce la unu isvoru comunu. Directiunea acést'a estinde și înaltia religiunea ori cărui poporu, ér parerile reelegiöse condițiunéza vietii'a interna și esterna, pre cumu și dezvoltarea poporulu lui. Asupra directiunii de dezvoltare a mai lucratu inca și alta împregiurare, care e de mare însemnătate. Amintisemu adeca la începutu, că omulu s'a tîenutu mai antaiu numai pre sine în dreptu și numai în urm'a necesitățiloru, ér nu din convingere, a recunoscutu acést'a și pentru semenii sei. Raportulu primitivu inse remase între diferitele sementie, care acunu traiau în pace acumu se certau; de cumu-va succedea unui'a se învinga pre celalaltu atunci invinsulu eră servulu și sclavulu învingatoriulu. Aici trebuie se facemu deosebirea urmatoria: domnulu potea privi în sclavulu seu pre unu omu, carele fiindu liberu fî intru tôte asemenea cu elu și carele a ajunsu sclavu numai că-ci a fostu invinsu; sêu apoi nu-lu consideră de locu ca pre omu, ori apoi priviă întrensulu unu feliu de omu mai micu, carele nu avea nici unu dreptu la libertate și pre carele densulu și-lu facu slav, de ora-ce spre aceea eră nascutu. Sclavulu de categori'a prima potea se și recapeta libertatea, ma! se între și intrunu cercu comunu cu domnulu seu de mai înainte; acestu-alaltu inse remase poruria ca atare. Casulu din urma se întemplă numai când se intalniau rase, care se deosebiau în privinți'a spirituala și corporala preste totu, altmentrea se întemplă numai sclavagiulu de categori'a prima. Afora de aceste mai esistă inca una trépta media, spre esemplu dacă unu poporu molatecu și denervatu cadea în jugulu altui poporu june și robustu, atunci învingatoriulu priviă cu disprețiu la celu invinsu și-lu eschidea dela ori ce conlucrare comună, dându-i loculu celu din urma din statu, de ora-ce poporulu, care nu-si scie aপরă libertatea, acel'a nu merita se fia liberu. Considerandu acumu tustrele gradurile de subjugare a ômeniloru prin ômeni, sclavagiulu de categori'a a dou'a a avutu influinți'a cea mai mare asupra istoriei civilisatiunei, pentru-că de aici s'a nascutu asiă numit'a Casta, a cărei'a scopu eră se nimicésca pentru vecia dezvoltarea spirituala a unei părți forte considerabile din poporu.

Analele

societății academice române

Siedintî'a din 17 Augustu 1877.

Membri prezenti: *N. Crețulescu, G. Sion, A. Odobescu, N. Ionescu, I. Ghica, V. A. Urechia, A. Treb. Laurianu, V. Maniu, Gr. Stefanescu, G. Baritiu, P. S. Aurelianu, D. Sturza, I. Caragiani.*

Presiedinte: *Ion Ghica.*

Se dă lectura procesului verbale alu siedintiei precedente și se adopta.

Se comunica:

1° Adress'a d-lui A. Treb. Laurianu prin care aduce bibliotecii societății unu manuscriptu, in două volume legate, intitulatu: *Dictionariu tru cinci limbe, ellinescu, gricescu, romanescu schi madsarescu* offeritu de D. Ioane Puscariu, membru alu supremei curti de justitia din Pesta.

2° O offera de 91 bucăți cărți, din partea D-lui Teodoru Codrescu din Iassi,

3° Idem doua cărți: „*Dactylogogie et langage primitif; par Barrois*“ și „*Glossarium Sanscritum a Francisco Bopp*“ donate societății de D. I. Caragiani.

4° Offert'a D-loru P. S. Aurelian și Gr. Stefanescu de colectiunea *Revistei științifice.*

Societatea primesce cu multiamire.

D. Odobescu, cerundu cuventulu, propune ca societatea se decida o di de septemâna pentru tiener de siedintie deschise publicului, in vedere că locul este acuma destulu de bine acomodat spre a priimi publiculu ce se interesă de lucrările societății.

D. Laurianu, crede că tienera siedintieloru publice trebuie se fia rezervata și preparata pentru lucrări interesante, ingrijinduse ca nu cumva publiculu se simtia uritulu, ascultandu discussiuni de lucrări curente, cari nu l'ar putea intereresă; că prin urmare, e de prisosu a li se dá o periodicitate determinata.

D. Odobescu, crede că intr'o sesiune care nu tiene mai multu de 4—5 septemâni nu stă prin putintia ca societatea academica se nu pōta offeri subiecte de discussiune, care se nu presinte interesu publicului, fia ca materia științifica si literaria, fia ca administrare a averei unei societăți ce are de scopu a respandî lumin'a in senulu natiunei române. Anii precedinti ne-au datu toti dearândulu proba despre asemine discussiuni. Prin urmare crede că se va află unu publicu cătu de restrinsu care se se interesă la ele.

D. Baritiu, vede că *D. Laurianu* recunōșce insusi folosulu siedintieloru publice; crede că materiile programei de estimpu suntu destulu de numerōse spre a presintă marcar odata pe septemâna subiecte de unu interesu mai generale. Apoi inca potu se se ivēsca si tractate speciali in cursulu sesiunei din partea membriloru. Din tōte aceste, presidulu va putea compune o programa bine combinata pentru siedintî'a desebisa publicului in cursulu septemânei.

D. Crețulescu, recunōșce oportunitatea propunerii D-lui Odobescu; se teme inse ca periodicitatea determinata a siedintieloru publice se nu corespondu totu deuna cu interesulu materieloru de pertractatu,

D. Ion Ghica, referânduse la usulu tuturor societătiloru academice din strainatate, crede că este mai inlesnitoru pentru publicu, si chiar pentru societate, de a determină o anume di pe septemâna pentru desbaterea materieloru, care sub unu punctu de vedere ôre care atrage publiculu la siedintiele nōstre. Fora de a pretinde că interesulu acestoru siedintie publice va fi totu deuna fōrte viu, nu este mai pucinu o datorita a nōstra ca se inițiamu cătu mai multu pe publicu la modulu nostru de lucrare.

Resumându-se discussiunea, d. presiedinte pune la votu propunerea d-lui Odobescu de a-se tiene in sesiunea actuala câte o siedintia publica pe fiacare septemana, si se adopta.

Apoi proponendu-se ca asemine siedintie se se tiene joi'a, de la 2 ore p. m. inainte, se adopta êrasi cu majoritate, specificându-se că acestea se incēpa de la 25 ale curentei inainte.

Membrii trecu la lucrările comisiunilor speciali, cu care se ocupa pana la 5 ore p. m.

Presiedinte: *Ion Ghica.*

Secretariu ad-hoc: *G. Sion.*

Siedintî'a din 18 Augustu 1877.

Membri prezenti: *N. Crețulescu, G. Sion, A. Odobescu, N. Ionescu, I. Ghica, V. A. Urechia, A. Treb. Laurianu, Gr. Stefanescu, G. Baritiu, P. S. Aurelianu și D. Sturza.*

Presiedinte *I. Ghica.*

Se asculta processulu-verbale alu siedintiei precedente și se adopta.

Se comunica:

1° Adress'a D-lui I. Sbiera, insocita de unu certificat medicalu prin care arēta că din caus'a bōlei de care suferu nu pote veni la siedintiele sesiunei in anulu acest'a.

Se iea actu.

2° O cerere a d-lui G. Popescu de a i se dá unu ajutoriu pentru tiparirea unui *Cursu elementariu de istori'a literaturii romane*, cu care se ocupa de unu timpu indelungatu alaturandu ca specimenu din operatulu seu câte-va bucati publicate in diarulul „*Famili'a*“. — Se recomanda sectiunei istorice.

3° Unu opusculu intitulatu: „*Domn'a Stanca soci'a lui Mihailu Vitēzulu*“, offeritu bibliotecii societății de autoriuu seu, D. Gr. Tocilescu. — Se primesce cu multiamire.

4° O adresa a d-lui Dr. Sutzo, prin care supune societății mai multe opere compuse de D-sa, asupra unoru cestiumi din dominiulu medicinii, cu cerere de a se cercetă de o comisiune speciale si a i acordă recompens'a cuvenita laboriloru sale, de voru merită. — Se recomanda comisiunei premiiloru „*Nasturelu*“,

5° Idem din partea D-lui B. Nanianu, professore de sciintiele naturali in Lyceulu din Craiova, carele supune pentru concursulu premiulu „*Nasturelu*“ mai multe opere didactice publicate de d-sa in cursulu aniloru 1874—1875, 1876 si 1877. m. Se recomanda comisiunei respective.

D. V. A. Urechia, ca membru in comisiunea speciale numita pentru cercetarea opereloru ce se presinta premiulu „*Nasturelu*“, dice că observandu Regulamentulu adoptatu de societate in anulu trecutulu pentru acēst'a, vede că alineatululu ultimulu alu art. 10 prescrie o formalitate precisa pentru propunerea cārtiloru la acestu concursu: deci fiindu că astadi este a trei'a siedintia a societății, in care o carte trebuia se fia propusa, intrēba daca comisiunea este in dreptu a cercetă si a propune la premiare, opere cari, in intervalulu lucrării sale, s'ar află meritorie, — sēu daca este strinsu legatu a se pronunціă numai asupra celoru ce au venitu la concursu prin formalitatea citatuluu articulu.

D. Ionescu, se arēta uimitu de asemine prescriptiuni cari i se paru contrarie vointieloru testatōrelui: este de parere ca fie-care membru, atātu din comisiune cătu si din societate, pana in momentulu ultimulu este in dreptu a introduce la concursu ori ce opere va află demne de a capetă premiulu. Nu intielege, prin urmare, tiermurierea ce se pune prin acestu regulamentu.

D. Laurianu, dându lectura testuluu Regulamentulu, dice că nici comisiunea, nici societatea, nu pōte urmă astu felu fora a comite o curata calcare a regulamentulu. Daca astadi vomu recunōșce că acestu regulamentu este necompleteu sēu viciosu, mai bine se se propuna a se revisui sēu modifică, de cătu se se calce.

Unii din membri propunu a se recomandă unele din operele cunoscutu publicității pana acuma, precumu:

1. „*Tiēr'a Nōstra*,” } de P. S. Aurelianu, introduse de D. Dim. Sturza.
„*Bucovina*.” }

2. „Istoria Archeologiei“ de Al. Odobescu, introduse de D-nii Dim. Sturdza si V. Al. Urechia, cari au si depus esemplarele reglementarie.

3. „Alienatulul in facia societatii“ de Dr. Sutz, si

4. „Revista Scientifica“ sub redactiunea d-loru P. S. Aurelianu si Gr. Stefanescu, introduse de D. Al. Odobescu.

5. Operele didactice mai susu citate ale D-lui profesore Naniuanu, introduse de D. A. Treb. Laurianu, carele a si depus esemplarele reglementarie.

Observandu-se inse că unele din aceste opere nu s'au prezentatu conformu cu prescriptiunile stricte ale regulamentului, dupa mai multe discussiuni viue la care au luat parte mai toti membri societății, unii sustienundu regulamentul, altii cerundu modificarea lui ér altii emitiendu idei'a de a propune chiaru astadi comisiunei cărtile ce trebuia se intre la concursu, se adoptéda, cu maioritate, urmatoarea propunere prezentata de d. N. Cretiulescu:

„Propunu ca comisiunea se intre imediatu in esamizarea opurilor cari se afla in conditiunile cerute de regulamentul, si, la casu de a aflá vre unu opu care obtienendu maioritatea comisiunei, despre meritulu seu, fore inse se-lu póta propune societății sub cuventulu că nu se afla prezentate dupa formele regulamentari, comisiunea se refere acésta imprejurare societății: care va avea se-si dea atuncia opiniunea sa.“ Siedinti'a se radica la 5 ore p m.

Presedinte: **I. Ghica.** Secretariu ad-hoc: **G. Sion.**

D i v e r s e.

+ **Deputati congressuali** in dieces'a Aradului: Paulu Rotariu, Ioanu Belesiu, Sigismundu Popoviciu, Vinc. Babesiu (a dou'a ora) si Georgiu Fogarasi. In nrulu viitoriu vom publicá si rezultatulu alegeriloru in Biharea, unde scrutiniulu se tiene mane, 19 sept.

(—) **Anunciu bibliograficu.** A esitu de sub tipariu in a patr'a editiune: „Istori'a Ungariei pentru scólele populari“ de Dr. Nicola u Popu, profesoru la gimnasiulu romanu in Brasiovu, pretiulu 25 cr. v. a. Totu la acelasi autoriu se mai afla inca urmatórele carti lucrate si edate de densulu, si anume: „Geografi'a Ungariei si elemente din geografi'a generale pentru scólele populari“, editiunea a II., pretiulu 35 cr.; „Elemente de istoria si geografia pentru clasele gimnasiale si reale, evulu vechiu“, pretiulu 50 cr.: si „Elemente de istoria si geografia pentru clasele gimnasiale si reale, evulu mediu“, pretiulu 45 cr. Tóte aceste manuale se potu procurá dela autorulu. Atragemu atentiunea dloru invetiatoru cu deosebire asupra celoru doue d'antai, cari se potu intrebuintiá in scól'a populara cu celu mai bunu succesu.

(—) **Bibliografia.** A aparutu de sub tipariu „*Calindariulu Bunului Economu*“ pe anulu 1878, intocmitu de D. Comsia si Eugenu Brote. Cu mai multe ilustratiuni intercalate in textu. Sibiu. Editur'a tipografiei Ios. Drotleff et comp. Pretiulu 45 cr. v. a. pentru unu esemplariu. Calindariulu Bunului Economu are in partea sa literaria pe langa alte materii interesante, tractate fórté folositorie din economi'a de campu si pomaritu.

— **Primirea ranitoru in Bucuresci.** „Romani'a Libera“ scrie cu datulu de 5 Septemvre urmatórele: „Lume fórté multa se gramadise la gara. Sunase 7 óre si trenulu nu mai sosiá. Inimile tuturoru strinse de durere erau nerabdatórie. Câteva momente inca trecura intr'o linisce stropita de lacrimi. Candu de odata unu siueratu se aude, lumea si-porní privirile pe siine, si ochii tuturoru intelnira o locomobila aducendu in mersu-i slabitu mai multe vagóne cu semnulu „Crucei rosie.“ Erá trenulu de eri (4 Septemvre v.), primul trenu, care aducea in Bueuresti bravii romani raniti in lupta. Numeraramu vr'o douedieci si siepte. Dar ómenii acesti'a paréu, că nu sunt de carne, ci de bronzu.

Cu ranele legate ei privéu suridiendu lumea ce se indesá cu lacremile in ochi, spre a vorbí cu densii, spre a le dá mici ajutóre. Bravi in faci'a focuriloru dusmane, erau bravi si in mediloculu suferintieloru corpului. Cu sufletulu mandru, căci si-implinise cu eroismu dator'i'a catra patria, ei se simtira cei mai fericiți, candu vediuura langa densii pe Dómn'a Romaniloru, vorbindu cu fiecare, mangaiandu-ii, sarutandu-ii, plina de ingrigire pentru intremarea loru. Si in acésta ocaziune Dómn'a Romaniloru fú Mam'a Romaniloru. Căta alinare, căta mangaiare aduse eri sér'a Suveran'a nóstra in sufletele fratiloru nostri! Cum se nu te lupti, candu ai in fruntea óstei unu domnu, ce scie a despretiú mórtea, candu ai acasa o Dómn'a, ce plange de durerile tale, a carei inima este incinsa de ingrigirile celei mai bune mame. Erau veseli raniti, si cum se nu fie veseli, candu se vedéu incungiurati de recunoscinti'a publica, avendu langa densii pe Suveran'a nóstra, si candu lumea se intreća spre a-ii luá sub ingrigirea sa. Scen'a de intristare si de santa mangaiare desfasurata eri la gara, misicá profundu pe toti streinii de facia, a căroru inima este bine pusa. Romani se iubimu armat'a, se facemu sacrificie pentru cei cari se lupta, pentru cei cari se intorcu raniti din lupta, căci loru le datorimu viéti'a nóstra si averea nóstra, viéti'a libera si independenta a Statului romanu.

= **A esitu din tipariu dilele aceste :**

Amiculu poporului

calindariu pe anulu 1878.

de

Visarion Roman.

ANULU XVIII.

Cuprinsulu I. Tecstu. Cronologi'a serbatorile, intunecimi, regintele anului, cele 12 luni adaogite cu calindariu istoricu, calindariu agronomicu (reveditu si inavutitu) calindariulu evreiloru, conspectulu lungimei dileloru, genealogi'a caseloru domnitóre, cursulu căiloru ferate, calindariulu postalulu, serviciulu telegraficu, mersulu diligentiiloru, despre timbre, tergurile, valórea cuponiloru. In partea adóu'a: Astrucații, istori'a unei mari nenorociri. — Despre temperamente de Dr. I. Al. Lapedatu. — Despre insemnatatea testamentelor de Dr. M. . . n. — Cazacii. Despre ostasii turci. Legea de usura. Agronomia: clasificarea pamenturiloru dupa plante. — Cum are se fia unu celariu bunu? — Ingrasiarea porciloru, — Inimicii albineloru, — Tabela pentru poterea incoltitóre, periodulu vegetatiunei si greutatea de midilocu a celoru mai principale plánte agricole, — Mediculu de casa, — poesii. Varietati: torpilele, notitie economice, margaritare, posne, anuciuri. II. *Ilustratiuni:* Antegarda de cazaci la panda, matrozii turci, angagiari de basibozuci, recruti turei plecandu in Asi'a, — prisioneri bulgari in Ruscicu, basi-bozucu, o torpila esplodandu. Pretiulu unui esemplaru 50 cr, cu tramitere prin posta 56 cr. 10 esemplare 4 fl 50, — 25 esemplare 10 fl, — 50 esemplare 18 fl 50 cr, — 100 esemplare 35 fl. Se póte trage d'adrechtulu dela editorulu Visarion Romanu din Sibiu cum si prin tóte libreriele si vendiatorii sciuti.

Apelu filantropicu.

Onoratu Publicu Romanu!

Incredintiata de concursulu binevoitoriu alu D. Vóstre mi-permitu din nou a mi-radica debil'a voce intru ajutorarea fratiloru cari si-vérta sangele nobilu pentru aperarea umanitatiei, pentru sustienerea si radicarea onorei si reputatiunei numelui de Romanu.

Se amintescu parerile nefavorabile cu care a fostu intimpinata armat'a romana inainte d'a luá parte la marele resbelu orientalu?

E de prisosu!

Griviti'a, acestu Termopile castigatu cu sangele a mii din fratii nostri, va marturisí in veci despre curagiulu si devotamentulu romanu, ér umbrele mariloru Strabuni versavoru lacrimi de bucuria intielegandu de bravur'a demniloru loru urmasi!

Dejá press'a intréga este plina de laude asupra eroiceei armate romane. Vestea despre curagiulu ei, astadi, a strabatutu preste tota faci'a pamentului. De-si cu lacrimi in ochi, dar' cu fala spunemu acést'a in faci'a Europei.

Resbelulu inse nu s'a terminatu!

Sacraficie nóua se receru!

Mii de viteji romani se afla dejá raniti in spitalele Romaniei, si transilvaneni romani, cari se afla de presentu dincolo de Carpati, ne spunu cá ajutórele adunate pana acumu nice pe departe nu potu acoperi lipsele neprevedute, in câtu viéti'a a sute de raniti usioru póte veni periclitata daca suferindiloru nu li-se va tinde mana de ajutoriu la timpu.

Mame si-plangu fii, socie barbatii, sorori fratii, ér Patri'a si-deplange tesaurii cei mai pretiosi.

Romani'a intréga este imbracata in doliu.

Matróne romane, socie tinere, fiice plapande si Tu Publicu romanu, cari puteti apretiui durerea nemarginita, ce o simte o muma, o socia, o sora si Patri'a pentru perderea filorulu ei, nu pregetati a contribui: banii, scame, pensaria, stergare, legaturi, schimburi, intrunu cuventu, ori-ce prin care amu puté aliná in câtuva durerea prea iubitiloru nostri frati vulnerati pre campulu de onóre.

Acestu micu sacrificiu ni-lu inpune umanitatea, ni-lu cere consanginitatea, lu-reclama recunoscint'a pentru salvarea onorei romane!

Ar fi de doritu, ca in fiacare comuna, cei mai de influintia, se se puna in frunte, se faca totu feliulu de colecte si a le tramite séu directe séu la subscris'a spre a puté fi espedate de vreme la destinatiunea loru.

Sibiiu 22 Sept. 1877.

Iuditha Macellariu.

Concursu.

1—3.

Ne presentandu-se nici unu recurentu cu calificatiunea receruta, la alegerea de invetiatoriu in 4. Septemvrie st. v. a. c. pe statiunea invetiatorésca din *Dieciu* in inspectora-tulu Ienopolei — Borosieu — cottulu Aradului, — cu acést'a se escrie de nou concursu cu terminulu de alegere pe **14 Octomvrie** a. c. st. v. pe langa urmatoarele emoluminte:

In bani gata 180 fl. v. a. 8 cubule de gráu, — 6 cubule cucuruzu, — 20 magi de fenu, — 12 orgii de lemne, din care este a se incaldí si scól'a, quartiru cu intravilanu.

Recurentii au se produca testimoniu despre absolvirea preparandiei — de calificatiune — de IV. classe gimnasiale séu reale si atestatu de moralitate, — clericii absoluti voru avé preferintia, — decumva intre recurenti nu voru fi cu patru clase gimnasiale, se voru primí in candidatiune si fora de aceste, — in fine au a se presentá pana la diu'a alegerei in vre-o Dumineca, ori serbatóre la sant'a biserica din locu, ca se-si arate desteritatea in cantarile bisericesci si tipicu.

Recursele adresate comitetului parochialu, se voru trimite inspectorulu scolariu dlui **Nicolau Beldea** in Borosineu pana la **12. Octomvrie st. v. a. c.**

Dieciu 12. Septemvrie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Nicolau Beldea**, inspectoru scolariu.

1—3.

Pentru deplinirea parochiei vacante din **Susani** in protopresbiteratulu Ienopolea — Borosineu — comitatulu Aradului se escrie concursu cu terminulu de alegere pe **16 Octomvrie st. v. a. c.** pe langa urmatoarele emoluminte: $\frac{1}{2}$ sessiune pamentu aratoriu, quartiru cu unu intravilanu in estensiune de unu jugeru; biru parochialu dela 80 case, de tota casa una mesura cucuruzu sfermatu; stolele usuat.

Cei ce dorescu a ocupá acést'a parochie, si-voru trimite recursele instruate in intielesulu statutului organicu, si adresate comitetulu parochialu — adm. ppresbiteralu dlui **Nicolau Beldea** in Borosineu pona la **12. Octomvrie st. v. a. c.**

Susani 12. Septemvrie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Nicolau Beldea**, adm. ppresviter.

1—3.

Pentru vacant'a statiune invetiatorésca: **Rotoresci-Ojesci** cu carea e impreunatu salariulu urmatoriu:

In bani 60 fl. v. a. 10 cubule bucate $\frac{1}{2}$ gráu $\frac{1}{2}$ cucurudiu, doua mesuri fasola, dela tota cas'a portie de fenu si de paie, si 6 stangeni de lemne din care se va incaldí si scól'a; quartiru cu gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu au a-si trimite recursele instruite in sensulu stat. org. subscrisului Inspectoru scolariu pana la **2. Octomvrie st. v.**, in care di va fi si alegerea.

Rotoresci-Ojesci in 11. Sept. v. 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Elia Mega**, Protopresbiteru si inspectoru.

1—3.

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a **Mandrulocu** care pana acura a fostu deplinita numai cu invetiatoriu substituitu, cu acést'a se publica concursu cu terminulu de alegere pe **16 Octomvrie 1877. s. v.**

Emolumintele impreunate cu postulu invetiatorescu suntu:

- a) Salariu in bani gata 170 fl. v. a.;
- b) 12 jugere de 1200 □ stangini pamentu; aratoriu, de class'a prima;
- c) 12 orgii lemne din care se se incaldiésca si scól'a;
- d) 2 curechisce in estensiune de unu jugeru cu 1200 □ stangini socotitu;
- e) Una canepisce in estensiune de 400 □ stangini;
- f) Un'a fenatia in estensiune de 900 □ stangini;
- g) Intravilanu la scóla pentru legume in estensiune de 825 □ stangini;
- h) Quartiru liberu cu 2 odai, cu stalau si camera.

Dela recurenti se recere calificatiunea legala pre-crisa in statutulu organicu, — afara de aceea cei ce dorescu a recurge au a se presentá pona la terminulu de alegere baremu odata in biseric'a din locu, pentru a-si aretá desteritatea in cantarile bisericesci si tipicu.

Recursele adresate catra comitetulu parochialu din **Mandrulocu** au a se trimite pona la terminulu alegerii **Reverendisimului Domn Ioane Ratiu** protopopulu Aradului si Inspectoru tractualu de scóle.

Mandrulocu 15. Septemvrie 1877 s. v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, **Ioanu Ratiu**, insp. cerc. de scóle confes.

1—3.
Deschidinduse concursu pe statiunea invetiatorésca la scól'a rom. gr. ort. confes. din *Edl.-Simandu* (Comit. Aradu protopresb. Chisineu) si la terminele espuse nepotendu-se efeptu alegerea, cu acést'a se deschide concursu nou, cu terminu de alegere pe **9 Octobré st. v. 1877.**

Emoluminte: In bani gata 300 fl. v. a.; pentru 10 cubule de grâu à 8 fl. 80 fl.; 8 orgii de lemne, din cari e a-se incaldí si scól'a; cartiru liberu cu gradina de legumi; Pentru curatirea scólei 12 fl. v. a. Pentru recuisite scrisali 4 fl. Dela inmormentari mari 40 cr. Dela inmormentari mici 20 cr.

Dela recurrenti se recere testimoniu de preparandia si de cualificatiune cu sporiu bunu; pe langa limb'a romana, scirea limbei magiare, atestatu despre portarea morala, ér pana la diu'a alegerei, a se presentá in vre-o dumineca ori serbatóre in sant'a biserica pentru a-si aretá desteritatea in cele rituali; recursele adressate comit. paroch. suntu a se tramite Reverendissimului Domnu iuspectore cercualu Moisie Bocsianu parochu in Curticiu (Kurtics).

Simandu la 11. Septembre 1877. st. v.

Din increderea Comitetului parochiale:

Massimilianu Leucutia,

presb. comparochialu.

Augustu Belesiu,

pres. comissiunei scolare.

1—3.

Pentru deplinirea postului invetiatorescu dela scól'a confes. din comun'a *Talposiu* prin acést'a de deschide concursu nou. Emolumintele sunt: Bani gata 126 fl., 15 Hectolitre de grâu si 10 Hectolitre de cucuruзу, 14 jugere catastrale de pamentu, cartiru comotu cu gradina de legumi. Dela inmormentari unde va participá 50 cr.; 12 stangeni de lemne din care se incaldiesce si scól'a.

Doritorii de a se alege sunt poftiti a-si tramite recur-surile lor, — provideute cu testimoniu de cualificatiune si atestatu despre ocupatiunea si portarea loru morala si politica de pana acuma, — subsemnatului inspectoru scolariu in Siepreusiu (Seprós) comit. Aradului pana in **2. Octombre**, c. v. cându va fi si alegerea; éra pâna atunci au a se presentá in vreo Dumineca séu serbatóre la sant'a biserica din Talposiu de asi aratá desteritatea in cantari si tipicu.

Talposiu 11. Sept. 2877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu **Mihai Sturza**, inspectoru scolariu.

1—3.

Concursu pe statiunea invetiatorésca din comun'a *Vadasu*. Emolumintele sunt: 100 fl. bani gata ca salariu, 28 fl pentru pascum, 8 fl pentru incalditulu si curatitulu scolei, 9 cubule grâu si 9 cucuruзу, 20 jugere de pamentu aratoriu.

Dela recurrenti pe langa perfectiunea poftita de statutulu organicu, se poftesce se scie binisioru unguresce.

Éra pana la diua alegerei ce va fi in **9 Octombre a. c.** se se presenteze barem odata la sant'a biserica pentru de asi aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Recursulu ajustatu cu documintele necesarii in intieslulu statutulu organicu se le tramite la subsemnatul in-spectoru scolariu in Siepreusiu (Seprós) adressate fiindu comitetulu parochialu din Vadasu.

Siepreusiu 11 Septembre 1877.

Mihai Sturza, Inspectoru scolariu, in contielegere cu comitetulu parochialu.

1—3.

Pentru deplinirea definitiva a parochiei vacante din comun'a *Chechesin*, protopresviteratulu Lipovei, se publica concursu pana iu **14 Octombre a. c.** in carea di va fi si alegerea.

Emoluminte sunt: birulu dela 110 case câte un'a mesura de cucuruзу, stolele usuete, intravilanu de 800 □ si una sesiune de pamentu parte fenatiu, parte pamentu aratoriu.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia sunt avisati a se presentá in un'a de dumineci inainte de alegere, spre asi aretá desteritatea in cantari si tipicu. Recursurile sunt a se adresá dlui protopresviteru la Lipova.

Chechesiu 10. Septembre 1877.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine **Ioanu Tieranu**, protopresviteru.

2—3.

De óra ce alesulu preotu la 24. Iuniu a. c. a ocupatu alta parochia, acést'a din *Araneagu* devenindu vacanta, de nou se escrie concursu cu emolumentele: 1 sesiune pamentu; dela 124 case câte una mesura bucate — grâu si cucuruзiu — biru, fondu intravilanu, canepisce, 500 □ metri pamentu pentru via si stólele usuete.

Recurentii potu fi carii au absolvatu cleric'a si au testimoniu de cualificare, preotii santiti voru ayea preferintia.

Pana la alegere, ce se va intemplá la **25. Sept. a. c.** recurrentii au a se presentá in una de Dumineci séu Serbatori la S. biserica de a-si aratá desteritatea in predica séu cantu, ér recursulu se si-lu substerna protopresbiterului din Siria (Világos) G. Vasilieviu.

Araneagu la 9. Sept. 1877.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea, **Georgiu Vasilieviu**, protop.

2—3.

Pentru indeplinirea statiunilor invetiatorescu gr. or. din comunele urmatóre:

1. **T. Carandu**, protopresbiteratulu Beliului, comitatulu Bihariei, cu terminu pana in **25. Septembre** st. v. a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: in bani 40 fl. v. a. in naturale 12 cubule, diumatate grâu, diumatate cucuruзу, 8 centenarie de fenu, 8 orgii de lemne si cartiru cu gradina.

2. **Bochia**, protopresbiteratulu Beliului, comitatulu Bihariei, cu terminu pana in **26. Septembre** st. v. a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: in bani 17 fl. v. a. 20 cr. In naturale 10 cubule, diumatate grâu, diumatate cucuruзу, 9 centenarie de fenu, 8 orgii de lemne si cartiru cu gradina.

Aspirantii la aceste posturi sunt poftiti a-si tramite recursele — instruite in sensulu stat. org. — subscrisului in Tagadou M. p. u. Beél.

Tagadou 7. Septembre v. 1877.

Din incredintiarea com. parochiale concerninte **Zenobiu Munténu**, inspectoru cerc. de scóle.

2—3.

La vacant'a parochia diu comun'a *Furdiaet filia Hausesci*, protopopiatulu Fagetului, se deschide prin acést'a pana in **25. Septembre a. c.** concursu, totudeodata se va tienea in mentionota di si alegerea. Emolumentele sunt: una sesiune parochiala de 32 jugere, stol'a si birulu dela 132 de case, si $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina intravilanu.

Doritorii de a ocupá acést'a parochie au a-si tramite recursele lor — instruate in sensulu statutulu organicu biser. adressate comitetului parochialu — catra: Domnul protopopu **Atanasiu Ioanovicu** in Fagetu.

Furdia in 1. Septembre 1877.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea **Atanasiu Ioanovicu**, protopresbiteru.

2-3.

Pentru deplinirea postului invetiatorescu la scol'a elementara din comun'a **Roitu**, in Comitatulu Biharii, protopresbiteratulu Oradii mari, inspectoratulu Cefei, cu terminu de alegere pe **25 Septembrie** v. a. c.

Salariulu anualu e 145 fl. v. a. 15 cubule de grâu mestecat, 4 orgii de lemne si 2 stangeni de paie pentru incalditulu scólei; cartiru liberu, cu $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina si $\frac{1}{2}$ jugeru de aratura. — Comun'a e detóre a maciná invetiatoriului.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au se produca langa recursele sale testimoniu de preparandia si de calificatiune, avendu a le subscrerne subscrerului inspectoru de scóle pan' la terminulu defiptu in Berecheiu (Barakony) p. u. Cséffa.

Berecheiu 6. Sept. 1877.

In contielegere cu Comit. paroch. **Teodoru Papu**, insp. cerc. de scóle.

3-3.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci dela scol'a gr. or. din comun'a **Rossia** inspectoratulu Ienopoliei-Borosineu, comitatulu Aradului, se escrie concursu cu terminulu de alegere pe **18 Septembrie** st. v. a. c.

Emolumintele sunt 120 fl. v. a. 5 cubule de grâu, 5 de cucuruzu, 8 orgii de lemne, din care este a se incaldi si scol'a cartiru cu gradina pentru legumi, si unu lantiu de pamentu; aratoriu.

Dela recurenti se cere se produca, testimoniu despre absolvirea preparandiei, de calificatiune, si atestatu de moralitate.

Recursele adresate comitetului parochialu, se voru trimite pre cale postala oficiului protopresbiteralu gr. or. in Borosineu.

Rossia 30 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu mine **Nicolau Baldea**, inspectoru scolariu.

3-3.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu de nou infiintiatu la scol'a a II-a poporala gr. or. romana din comun'a **Otlac'a** in comitatulu Aradului, Protopresbiteratulu Chisineului, se deschide concursu pona la **18 Septembrie** s. v. enului curgatoriu, candu se va intemplá si alegerea.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt 400 fl. v. a. care suma o va primí invetiatoriulu la totu partrariulu innainte, $\frac{1}{4}$ sesiune estravilanu, septe orgii de lemne din care se va incaldi si scóla si patru orgii de paie. Cortelu liberu cu gredina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu, au a dovedi: Cã sunt romani greco-orientali si pedagogi absoluti, si cã au depusu esamenulu de calificatiune cu succesu recomendariu, si a produce atestatu despre purtarea morala de pona acumu.

In modu susinsemnatu au de a-si adresá recursele scrise cu man'a loru proprie si provideute cu documentele recerute pona in **14 Septembrie** Domnului Inspectoru scolariu Petru Chirilescu in (Kétegyháza). Vor fi bine primiti recurentii candu se voru infatisiá in vre o dumineca séu sãrbãtóre la s. Biserica pana in diu'a alegerei pentru a-si aratá desteritatea in cantari si tipicu, cei cu clase gimnasiale séu reale voru fi preferiti de dupa clase.

Otlac'a la 23 Augustu 1877.

Stefanu Popoviciu, m. p.

pres. comit. parochialu.

In contielegere cu mine **Petru Chirilescu**, inspectoru scolariu.

3-3.

In urmare decisiunei ven. consist. dt. Aradu 6 Aug. a. c. Nr. 1612/430 scol. se escrie concursu pentru noua statiune invetiatoresca din comun'a **Pesacu**, cott. Torontalu, pentru clasa a II-a cu terminu pana in **25 Sept. st. v.** cand va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: Bani gata 450 fl. v. a. cartiru liberu cu o gradina estravilana; doue jugere pamentu aratoriu; dela inmormentare câte 30 cr.

Doritorii de a ocupá acesta statiune sunt avisati recursorile loru instruite conformu § 10 din statutulu organicu pe langa atestatu de moralitate si adresate comitetului par. — a le susterne parintelui protopopu si inspectoru cercnalu de scóle D'ni Vincentiu Sierbanu in Banat-Komlos si ase presentá intruna din dumineci ori serbatori in biserica de acolo spre asi areta desteritatea in tipicu si in cantari. Cei cu clase si carii posedu cunoscenti'a limbei germane si magiare vor avea preferintia.

Pesacu in 30 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **V. Sierbanu**, protopopu,

3-3.

In urm'a hotaririi V. Consistoriuu dto 23. Maiu a. c. Nrl. 403. Pl. se escrie concursu.

I-ea Pentru vacant'a parochie din **Tinca**, Cottul Biharu, Protopres. Oradii-mari, carea va fi impreunata si cu invetiamantulu; alegerea va fi in $\frac{3}{15}$ **Octomvre**: a. c.

Emolumintele sunt.

Pamentu estravilanu 22 de jugere, 20 de cubule de bucate, jumetate grâu, jumetate ordiu titulu biru. Dela tota casa ca preotu 1 fl. ca invetiatoriu 1 fl. in suma 80 fl. Stotele indatinate; 4 orgii de lemne din care trebe scola incaldita; si pasiune de 8 vite; Cartiru liberu cu o gradina de 2 jugere.

II. **Ronto**. Emolumintele sunt: $\frac{1}{2}$ de sesiune de pamentu aretoriu, dela 72 de case câte una vica de grâu stotele indatinate, Cartiru liberu cu 3 chilii si gradina; alegerea va fi in $\frac{2}{14}$ **Octomvre**: a. c.

II. **Apateulu Romanu**: Emolumintele sunt: Una sesiune de pamentu aretoriu si cosaleu. Biru cate una mesura dela 120 de case, cartiru liberu si stotele indatinate. Alegerea va fi in $\frac{2}{14}$ **Octom. 1877**,

Doritorii de a recurge la vreuna, din aceste parochii sunt avisati asi trimite recursorile sale bine instruate la Protopres. Oradii mari Simeonu Bica, intitulate Comitetulu parochialu pana in $\frac{1}{12}$ **Octom. a. c.**

Datu in Oradea mare in 27 Augustu 1877.

In contielegere cu mine **Simeonu Bica**, protopres. Oradii mari.

3-3.

Pentru deplinirea postului invetiatorescu dela scol'a romana gr. or. din comun'a **Jabaru**, comitatulu Carasiului, protopopiatulu si inspectoratulu Hassiasiuului, se escrie concursu, cu terminu pana la **25 Septembrie** stilulu vechiu a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt in numarulu 171 fl. v. a. 10 meti de grâu, 10 meti de cucurazu in bombe, 2 lantiu de pamentu aratoriu, $6\frac{3}{4}$ orgii de lemne din cari se incaldiesce si scol'a, locuintia gratuita in edificiuu scolei.

Aspirantii la acestu postu, acum definitivu sistemisatu, sunt avisati recursele loru, instruate conformu §-lui 13. din stat. org. si adresate respectivulu comitetulu parochialu a le tramite protopopulu tractualu si inspectoru cerc. de scole **Georgiu Cratiunescu** in Belintiu, si a se infacisiá in vr'o dumineca ori serbatore in biserica d'acolo, spre a-si aretá desteritatea in cantari si in tipicu.

Jabaru, 15 Augustu 1877. Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Georgiu Cratiunescu**, protopopu si inspect. de scóle.

Redactoriu raspundeorlu: **Vincentiu Mangra**.